

23-51924
 રમઝાન-અલ-મુબારક
 ૧૧૪૧૨
 ૧૭૦
 શહેરો રમઝાનલ લગી ઉન ઝે લા હી હી કુરઆન
 વિધાઈ
 Reg. No. 231

રમઝાન શરીફનો મહિનો તે મુબારક મહીનો છે જે માસની
 અદર રહેમકર્તા પાક ખુદાએ માણસ જાતના સર્વ પ્રકારના લાભ અને મુખ
 માટે પોતાના રહેમ અને કરમથી કુરઆને શરીફને નાજેલ કર્યું છે.

આ રમઝાન શરીફનો મહીનો રોગ (અપવાસ) રાખનારો મહિનો
 છે. જે ઘણીજ રાંમત અને બરકતોથી ભરપુર મહીનો છે. તે હવે આવી
 પહોંચ્યો છે. પરંતુ અફમોસની સાથ જળાવવું પડે છે કે, મારા ઘણા
 ખરા ઇસ્લામી અંધુઓ આલુ જમાનામા મોટે ભાગે પોતાના મઝહબી કામો
 જી એટલા બધા અજાણ અને અભણ છે, કે પોતાની મઝહબી ફરજને અદા
 કરવાનું પણ ભૂલી ગયા છે. જેની રીતે સંસારી કામોમા બીજી કામો
 કરતાં પછાત છે તેવીજ રીતે પોતાની ખરી ફરજને અદા કરવામાં પણ
 પછાત છે અને દીન પર દીન એ ફરજને અદા કરવામાં મુસ્ત થતા જાય છે.
 એટલુંજ નહિ પણ ઘણા ખરા ફેશનની જળમાં ફસાએવા તો મઝહબી
 તાલીમથી અભણ હોવાવા કારણે એ ફરજને અદા કરવામાં એક જાતનો
 બોળે અને એવ માને છે.

રમઝાન શરીફ જેવા મુબારક મહીનામાં કરાચી વીગેરે ઘણા ખરા
 મોટાશહેરોમાં મોટે ભાગે તો જાહેર રીતે એ મહીનાની બેહુરમતી મુસલ-
 માનોનાજ હાથે થતી હોય એમ જોવામાં આવે છે એટલે હોટલો અને

11/11/23-ES

11/11/23

ભચારખાનાએ રમજન શરીફના દીવસોમાં દીવસનો પાંચ મોટો બગ મુસલમાનોથી ભરપુર રહે છે, એટલુંજ નહિ પણ ઘણા મોટા તો જાહેર રસ્તાઓ પર ખુલ્લી રીતે પાન, ખીડી, સીગારેટ વિગેરે ખાતા પીતાફ રતા જોવામાં આવે છે જે એક મુસલમાનને ન જાણે એવું કામ છે અને એવી રીતે કરનાર મુસલમાન ખુદા પાકનો શરીઅત મુજબ મોટો ગુન્હેગાર થાય છે. વળી કેટલાક ફેશનએ પલ મુસલમાનો તેમજ એક મુસલમાનના પાંચ નકામુ કામ હોય એમ સમજે છે વળી તેમાં પાંચ કે ઈ એક તો રોકાતે પાતાની મજાહૂબી ફરજ છે એમ સમજે છે છતાં પણ તેને અદા કરવામાં કાશીશ કરતા નથી. એટલે રોજ રાખતા નથી. જ્યારે તેઓ એકલાજ ગુન્હેગાર બને છે એટલુંજ નહિ પણ તેમના આ ખરાબ કામની અસર હાસત ખીરાદરો અને સગા સખ ધીઆને પણ થાય છે

રમજન શરીફના આખા મહીનાના રોજ રાખવા દરેક મુસલમાન તંદુરસ્ત એરત અને મરદને માટે ફરજ છે. એટલે કોઇપણ જનની દલીલો કે બહાના કર્યા સિવાય દરેક નસ્લામીને આ ફરજ અદા કરવી જોઇએ, એટલે રોજ રાખવા જોઇએ. રોજ ન રાખવા એ કબીરા ગુન્હા છે અને તેનો ઇન્કાર કરવો એટલે રોજ રાખવા એ ફરજ નથી એમ માનવું અગર બોલવું એ કુફર છે ખુદા પ ક દરેક મસ્લામીને એ ફરજ અદા કરવાની હિદાયત આપે.

મજાહૂબી બાબતને એક કોર મુકી આપણી જાંઘગીની તરફ વિચાર કરીશુ તો જણાઈ આવશે કે રોજ રાખવામાં તંદુરસ્તી માટે એક વગર પછસાનો અને ઘણેજ કાયદાફી કુદરતી ઇલાજ (દવા) છે એમ સાબેત થાય છે. કારણ કે એક વરસમાં એક મહીનાના નિયમીત રોજ રાખવાથી પાચન શક્તિમાં ફેરફાર (અદહજમી) થવાન કારણે શરીર માં જે બિગાડ અને ખરાબ લોહી પેદા થાય છે તે આ એક માસના રોજ

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ

વિષય

રાખવાથી ખીલકુલ નાશ પામે છે. જેથી માણસ જાતની શારીરીક તંદુરસ્તી માં આ મજલથી ફરજ અદા કરવાથી કુદરતી રીતે ઘણોજ સુધારો થાય છે.

વળી મુસાફરી વીગેરે ઘણા ખરા સંસારીક પ્રસંગોને અનુસરી મોટે ભાગે માણસોને બુખ, તરસ ખમવાનો વખત આવે છે જે વખતે રોજી રાખનારને એ ખમવાની ટેવ પડી જવાથી એવા વખતે તેને જરા પણ દુખ થતું નથી અને તેનામાં કુદરતી રીતે દુખો સહન કરવાનો મોટો ગુણ પેદા થાય છે. તેમજ ઘણા ખરા ધનવાન માણસો કે જેઓ પોતાના દોહત ની ખુમારીમા મગ્ન છે અને જેમને દરરોજ સારો સારો ખોરાક ખાવાની ટેવ હોય છે અને હમેશા એવા પ્રકારનો ઉંચો ખોરાક ખાવાથી શરીરમાં જે ખીગાડ થાય છે તેનો પણ સુધારો થાય છે વળી એવા શેડીઆઓને નિરાધાર અને ગરીબ બુખે મરતા માણુઓની જરા પણ કદર હોતી નથી તેમને એ ફરજ અદા કરવાથી તેમ દુખી માણુસોની સારી રીતે કદરખુજ થાય છે. અને તેઓ તેમના દુખામા ભાગ વાળ સવાખેફારેન હાસ્ય કરવાને નમીખવાન અને છે

રોજીનો મતલબ સવારથી સાંજ મુધી બુખ્યા તરસ્યા રહેવાનું છે એટલું નથી પણ રોજીનો ખરો અર્થ દરેક કારના ગુન્હાના કામોથી પોતાને રોકી રાખી એટલે શરીરના દરેક ભાગને પોતાની નહારો મનોકામનાઓથી દુર રાખવાનો છે. જેથી દીની અને દુન્યવી દરેક પ્રકારના લાભો થાય છે.

રોજી રાખનારે નીચેની આખતો ઉપર ધ્યાન દેવાની ખાસ જરૂર છે:-

(૧) રોજી રાખનારે રોજીની નમયત કરવી જરૂરની છે. (નમયત એટલે પોતાના મનનો ધરાદો) અગર રોજી રાખવાનો ધરાદો પણ કયો હોય અને નમયત મોટેથી કરો ન હોય તો રોજી થશે નહિ રોજીની નમયત (સેહરા) (અસુર ખાધા પછી કરવી જોઈએ પણ જો કદાચ કોઈ બુલી ખય તો દીવસ

ના અગીયાર વાગતા સુધી પણ રોજની નમ્રિત કરી શકાય છે. રોજની નમ્રિત એવી રીતે કરે કે (નવ્વયતો બેસવમે ગદીન મીન શેહરે રમજન) અથવા તો એમ કહે કે “રોજે રાખું છું” માટે રમજન શરીફનો આજનો” તો પણ ચાલશે પરંતુ અરબીમાં કહેવું વધારે સારું છે.

(૨) વગર કારણે રોજ ન રાખવો એ મોટો ગુન્હા છે, જે કારણો શરી-અતમાં જણાવેલા છે કે જે વખતે રોજ ન રાખવાનું ફરમાન છે જેવા કે બિમારી, સજર, હેઝ, નિદ્રાસ વીગેરે પણ એ કારણ મટી ગયે તરતજ રમજન માસ બાકી હોય તો બકીના રોજ રમજન શરીફના પુન કરી પછી બીજા રમજન સુધીમાં લાગલાગ રહી ગયેલા રોજોના પદલામાં કળ રોજ રાખવાજ નોમ્મ. વળી રોજ રાખવા પકશે એવા વિચારથી નાણી બુજીને મુસાફરો કરવા અથવા દવા વિગેરેનો ખોટો બહાનો કરવો એ પણ ગુન્હાનું કામ છે

(૩) રોજે રાખીને બીજાએને જાણાવવું નોમ્મ, તેમ મને બુખ તરસ ની પીડા થાયછે અથવા પાન બીડી ચાહુ નહી પીવાથી તકલીફ થાય છે એવી રીતે બોલવું અગર સમજવું એ પણ ગુન્હા છે. ખતરા સુધી રાજામાં નમાજ વિગેરે બુદ્ધાની બદગી કરવી નોમ્મ.

(૪) જે ઓરતો હમલવાળી હોય એટલે હમલની હાલતમાં તકલીફ હોય અગર હમલ પડી જવાનો ડર હોય અથવા તો બાળક પેદા થવા પછી નિદ્રાસ અને હેઝની હાલત હોય તો તે વખતોમાં ઓરતોને તેટલા દિવસ સુધી રોજ ન રાખવા શરીઅનમાં છુટ છે પણ એ કારણો મટી ગયે જેટલા દિવસના રોજ રાખ્યા હોય તેટલા દિવસના કળ રોજ રાખવા જરૂરી છે ન રાખવાથી ગુન્હેગાર થાય છે.

(૫) કાંન અગર નાકમાં દવા નાખવાથી અગર કોગળો કરતી વખતે પાણી હલકમાં પી જવાથી અથવા સેહરી (અસુર) ખાધા પછી સવારથી સાંજની વચમાં એટલે સુરજ ઉગે ત્યારથી ગુરૂથ (કુખી) થઈ જાય ત્યાં સુધીમાં રોજને ખોલવાની પહેલાં બુલથી ઉપરની બાબતો અને તો રોજને ટુટી જાય છે પણ તે રોજનો કળ રોજો રાખવો જરૂરી છે કદ્દારો આપવાની જરૂર નથી પણ જે જળીબુજીને ખાઈ પી લેવાથી અથવા સોજત કરવાથી રોજને ટુટી જાય છે અને એવા વખતે કળ અને કદ્દારો અને અદા કરવા પડે છે કળનો અર્થ રોજને બદલે રોજો રાખવો અને કદ્દારો તો મનલય એક રોજના ૭ દલામાં ૬૦ રોજ લાગ લાગત રાખવા અગર ૬૦ ગરીબોને પેટ ભરીને ખાવાનું ખવડાવવું જોઈએ.

(૬) રોજની અને રોજો રાખનારની મજકરી કરવી એ એક જાતનો કુશર છે.

(૭) બુઢીને કોઈ ચીજ ખાઈ પી લેવાથી અથવા અગાળુપણે માખી મચ્છર વિગેરે ગલામાં જવાથી રોજો ટુટતો નથી.

(૮) રોજો ઇશ્તાર કરતી ખોલતી વખતે આ દોઆ પઢવી જોઈએ. (અલ્લાહુમ્મા લકા સુમતો વખેકા આમનતો વ અન્ના રીઝકો ક અશ્તરના) એ પઢીને પછી રોજો ખોલવો જોઈએ.

(૯) તરાવી-રમજાન શરીફના મહીનામાં ઇશાની નમાજ પછી તરાવી ની નમાજ પઢવી સુન્નતે મોઝકકે દાહ છે.

(૧૦) રમજાન શરીફના મહીનામાં યતીમ મીસકીન અને ગરીબોને ખાવાનું ખવડાવવું તેમ સદકો, ખેરાત, જકાત, આપવાથી ઘણોજ સવાબ થાય છે. માટે મુસલમાન બાઈઓની ફરજ છે કે આ મુયારક મહીનાની ઇઝત કરે અને રોજની મઝહબી ફરજને અદા કરવામાં તન મનથી કોશીશ કરે અને એમ કરવાની ખુદા પાક હિદાયત આપે.

સદકો અને ખેરાત

સદકો, અને ખેરાત આપવામાં તેના લોકદારોને આપવાનો અગર જનએજ કામોમાં ખરચ કરવાનો વિચાર રાખવો જરૂરી છે. શહેરના કચરસ્તાનો ઘણીજ ખરાબ હાલતમાં છે. કચરોની ઘણીજ એકુરમતી થતી જોવામાં આવે છે. ઘણા ખરા કચરસ્તાનોની જમીનો તો કચરોના નિશાન મટાડીને પણ વેચી નાખવામાં આવેલ છે. માટે સઘળા મુસલમાનોની ધરજ છે કે ખેરાત અને સદકાની રકમો કચરસ્તાનોની ચાર દીવારી ખનાવવામાં અને તેના કંપાઉન્ડ ખનાવવામાં ખરચ કરીને સવાખેદારને મેળવે.

લી. ખાદીમે ઈસ્લામ

હાફેઝ શરીફ હુસેન

Printed by Shaikh Abdus Salam Udharam at the Al wahid Press
McLeod Road, Karachi.

and Published by Hafiz Sharif Husein Napier Road, Karachi.

